

Innhold

Innledning	9
Kapittel 1	
Betydningen av deltakelse i utdanning som sosial praksis	19
<i>Marit Honerød Hoveid, Halvor Hoveid, Kari Pauline Longva og Øyvind Danielsen</i>	
Kapittel 2	
Hva er utdanningens kunnskap?	27
<i>Halvor Hoveid og Marit Honerød Hoveid</i>	
Veiledning til leseren	28
Del 1. Sammenhengen mellom vurdering av kunnskap og bruk av kunnskap	31
<i>Beskrivelse av individ-/gruppenivå og institusjonsnivå for utdanningens kunnskap</i>	31
<i>Hva er forskjellen på teoretisk kunnskap og praktisk kunnskap?</i>	33
<i>Kunnskapsuttrykkene i utdanning – en bestemmelse av utgangspunktet for denne analysen</i>	35
<i>I utdanning er vurdering viktig, vurderingen skaper mening i forhold til utdanningens kunnskap</i>	37
<i>Å bruke utdanningens kunnskap er å sammenføre to spor</i>	41
<i>En drøfting av handlingen å vurdere ved bruk av ulike måleenheter</i>	46
Del 2. Kampen om hva utdanningens kunnskap skal uttrykke	50
<i>Identifisering av kreftene som påvirker betydningen av utdanningens kunnskap</i>	50
<i>Utdanningens kunnskap blir strukturert som teoretisk kunnskap i nasjonale prøver</i>	55
<i>Hva innebærer regning for elevenes livsområder?</i>	59
Del 3. Avsluttende drøfting	67
<i>Noen konsekvenser for kunnskap i skolen</i>	67
<i>Dagens betingelser for å kunne lære å bruke kunnskap (hinder)</i>	69

<i>Systemfeilens plassering i en historisk sammenheng og dens konsekvenser for utdanningens kunnskap</i>	71
<i>Utdanningskritikk: Utdanning til neglisjering av kunnskapsbruk eller til utvikling av kunnskapsbruk?</i>	73
Avslutning	78

Kapittel 3

Elevens uttrykk, lærarens rettleiing – ei retorisk undersøking	81
<i>Øyvind Danielsen</i>	
Å uttrykke seg er å finne	83
Å uttrykke seg er å utvikle seg som person	86
Å uttrykke seg i klasserommet	90
Å uttrykke seg ved hjelp av tekstar	93
Å uttrykke seg i rettleiingssamtalen	98
<i>a) Rettleiingssamtalen som talekunst og diktning – fire kategorier for tankeutvikling</i>	98
<i>b) Sjeleleiing, psychagogia</i>	105
<i>c) Rettleiingssamtalens demokrati</i>	107
<i>d) Rettleiingssamtalens topikk: «målet og midlane», «det generelle og det konkrete», «stort eller lite», «det moglege og det umoglege»</i>	108
<i>e) Rettleiingssamtalens situasjonsorientering</i>	111
<i>f) Rettleiingssamtalens opne argumentasjon</i>	113

Kapittel 4

Om betydning av anerkjening i klasserommet	116
<i>Kari Pauline Longva</i>	
Læringssyn	118
Anerkjening	120
Sjølvsrefleksjon	121
Ansvar	122
Bli kjent og etablere relasjonar	124
Forventningar og dialog om undervisninga	126
Systematisk bruk av respons i undervisninga	127
Lytting	129
Praksisforteljingar og refleksjon	129
Om det fysiske rommet	131
Oppsummering	132

Kapittel 5

Lærerdeltakelse - samtalene om det som skjedde 133
Marit Honerød Hoveid
 Lærerpraksis – en mer kompleks tilnærming 137
 Veiledning som integrert og kollektiv praksis 141
 Veiledning som et redskap? 143
 Kollektiv og åpen deltagelse 146
 Kollegaveiledning – gjennom samtalene om det som skjedde, og
 mulighetene i framtiden 148
 «to-be-two» – avgjørende for å vitalisere deltagelse i praksisfelleskapet ... 149
 Lytte i det ukjente – for å kunne lese handlinger 152
 Beveggrunner – på leting etter det som kan gjøre en forskjell 154
 Avslutning 158

Kapittel 6

Munnleg språk – ein undringsplan 159
**Refleksjonar over Walter J. Ong og framlegg til ein undringsplan i
 munnleg kommunikasjon i norskfaget**
Øyvind Danielsen
 Undringsplanen 161
 Sju topoi for undervisninga i munnleg språkbruk 167
 Undringsplan for munnleg språkbruk – til bruk på alle klassetrinn i
 tilpassa utgåver 172
 Erfaringar med rettleiing i munnleg språkbruk 174
 1. *Å gjere om tekstar til forteljing* 175
 2. *Lytting* 177
 3. *Retorisk analyse* 178
 4. *Samtalen i klasserommet* 179
 5. *Debattgruppe* 179
 Oppsummering 180
 Lesefrukter basert på Ong 180
 1. *Eit felles minne og eit felles språk* 181
 2. *Møtet som språkleg arena* 183
 3. *Hendinga som språkleg avgrensing* 184
 4. *Gåta som tenkemåte* 186
 5. *Identifikasjon som læring* 187
 6. *Retorikken som overtidskunst* 187
 7. *Høyresansen som språkleg medium* 188
 Konklusjon 189

Kapittel 7

Undervisning og læring - fellesskapets betydning 190
Halvor Hoveid
 Lærerpraksis og deltakelse 190
 Veiledning og deltakelse 204
 Fellesskapets funksjon 207
 Fellesskapets utfordring i vår tid 212

Kapittel 8

Kollegaveiledning i reflekterende team - Sandfallet-modellen 222
Marit Honerød Hoveid og Kari Pauline Longva
 Hva er hensikten 222
 Materiale for veiledningen 223
 Til stede i veiledning i reflekterende team 224
 Før veiledningssamtalen starter 225
 Prosedyren:
 Veiledning i reflekterende team 225
 Del 1. Samtale mellom fokuslæreren og prosesslederen 225
 Oppgaven til det reflekterende teamet i første del av veiledningssamtalen ... 228
 Del 2. Prosesslederens samtale med det reflekterende teamet 228
 Veilederoppgaver 229
 Noen råd til veileder/prosessleder 230
 Del 3. Oppsummering i fellesskap 230
 Utforme en hendelsesbeskrivelse 232
 Film som hendelsesbeskrivelse 233

Litteratur 236